

Annotatie verzameldebat renovatie museum Boijmans van Beuningen

Van: L.J.E. Blomen (commissiegriffier), I. van Noort (assistent-griffier)
Contact: 06 4329 6393, lje.blomen@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb002834
Datum: 16 april 2025
Betreft: Verzameldebat renovatie museum Boijmans van Beuningen
BWB-Vergadering: 23 april 2025

Doel van de bespreking

In dit verzameldebat over de renovatie van museum Boijmans van Beuningen bespreekt u met wethouders Simons en Kasmi de volgende stukken: de Voortgangsrapportage, het Voorlopig Ontwerp (VO), de herijkte Nota van Uitgangspunten (NvU) voor het gehele project, en het Ambitiedocument voor de Museumtuin. Voorgesteld wordt deze documenten gezamenlijk met de betrokken wethouders te bespreken. BWB dient na afloop van de bespreking te adviseren over de verdere behandeling van deze stukken richting gemeenteraad. Daarnaast dient BWB te besluiten over de afdoening van drie toezeggingen. Bij de bespreking zijn ZWCS (cultuur) en BOFV (financiën) uitgenodigd.

In de digitale kluis is een aantal geheime bijlagen aangeboden (financiële brugstaat en diverse plattegronden/doorsneden). Aan het begin van de vergadering zal worden gevraagd of u een besloten deel van de vergadering wenst hiervoor. U kunt dit vooraf ook al bij de griffie kenbaar maken.

Kernpunten

- In het kader van de Regeling Risicovolle Projecten wordt tweemaal per jaar (april en oktober) over de renovatie van museum Boijmans van Beuningen gerapporteerd. De hieruit voortvloeiende Voortgangsrapportage is de aanleiding voor dit debat. Tegelijkertijd zijn diverse andere stukken aangeboden. Dit biedt de raad de gelegenheid een integraal verzameldebat te voeren over de stand van zaken aangaande de renovatie van het museum.
- De voorliggende stukken zijn:
 - Voortgangsrapportage over de periode oktober 2024 t/m februari 2025. Deze is geijkt op het raadsbesluit van 3 oktober jl., waarin de raad voor het ambitie scenario en ophoging van het budget heeft gekozen.
 - Voorlopig Ontwerp (VO). Het VO is ambtelijk vastgesteld en ligt *ter bespreking* voor.
 - Herijkte Nota van Uitgangspunten (NvU) voor het gehele project. De NvU moest worden herijkt op de Ambitievariant uit het raadsbesluit van 3 oktober jl. Een NvU is collegebevoegdheid en ligt daarom *ter bespreking* voor.
 - Ambitiedocument voor de Museumtuin. Voor de ambities voor de museumtuin is voor €6,1 mln nog geen dekking gevonden. Het Ambitiedocument is door het college vastgesteld, in tegenstelling tot wat gebruikelijk is bij Ambitiedocumenten die normaliter een raadsbevoegdheid zijn (zie Toelichting en Aandachtspunten).
- Daarmee is de raad voor voorliggende stukken niet het besluitvormend orgaan. Over het Definitief Ontwerp (DO) inclusief het besluit voor toekenning van het uitvoeringskrediet beslist de raad wél; dit komt in Q4 aan de orde. In bijlage 1 bij deze annotatie (zie achterin) treft u het gehele besluitvormingsproces omtrent Boijmans in 2025 aan.
- Hieronder treft u per voorliggend stuk een nadere toelichting en aandachtspunten aan.

Voorgeschiedenis

- De voorgeschiedenis van de renovatie van het museum kunt u vinden in het themadossier.
- Het laatste raadsbesluit dateert van 3 oktober 2024 (24bb005605). De laatste commissievergadering van BWB over Boijmans was op 3 september 2024 (zie annotatie).
- In de technische sessie van 9 april 2025 is de Voortgangsrapportage ambtelijk toegelicht en bent u geïnformeerd over het VO, herijkte Nota van Uitgangspunten en het Ambitiedocument Museumtuin. De sheets van de presentatie kunt u hier raadplegen.

Toelichting en aandachtspunten

Voortgangsrapportage (ter bespreking)

- In de [voortgangsrapportage](#) wordt de voortgang gerapporteerd van het project, bestaande uit 5 projectonderdelen: Renovatie, Uitvoering asbestvrij, Herinrichting Museumtuin, Museum Projectorganisatie, Gebouwbeheer. Voor deze onderdelen wordt gerapporteerd op basis van de indicatoren 'geld', 'tijd' en 'kwaliteit' en een gezamenlijke status van deze indicatoren als 'risico'. Groen betekent geen significante afwijking t.o.v. het referentiekader van 3 oktober 2024; oranje betekent een zeer grote afwijking.
- De Voortgangsrapportage is op 13 maart met de rapporteurs vanuit BWB en de COR, mevrouw Kockelkoren en de heer Roskam, besproken; zie hiervoor het volledige [verslag](#). Een aantal belangrijke punten hieruit zijn:
 - De voortgangsrapportage staat grotendeels op groen. Dit betekent dat de risico's ten opzichte van het raadsbesluit van 3 oktober grotendeels ongewijzigd zijn en met deze risico's in zowel planning als kostenprognose rekening is gehouden. Dit betekent niet dat er geen risico's meer zijn, maar enkel dat er geen afwijking heeft plaatsgevonden t.o.v. de risico's die reeds bekend waren op het ijkmoment van 3 oktober.
 - In het verlengde hiervan is bij de indicator 'geld' voor het onderdeel Museumtuin (tekort van €6,1 mln) afgewogen of een consequente toepassing van het kleurensysteem gewenst is (in dat geval 'groen' omdat dit financiële gat op 3 oktober ook reeds bekend was) of dat nadruk dient te worden gelegd op dit financiële risico (in dat geval 'oranje'). In overleg met de rapporteurs is voor deze laatste optie gekozen.
 - De rapporteurs hebben het belang van de exploitatieraming benadrukt en de knoppen waaraan kan worden gedraaid. Deze wordt met het DO (Q4) opgeleverd.
 - Het door de rapporteurs gevraagde inzicht in het verloop van het projectbudget is opgenomen in hoofdstuk Projectgeschiedenis (vanaf p.32) en in de geheime notitie Vergelijking brugstaten (digitale kluis).

Voorlopig ontwerp (VO) (ter bespreking)

- Het VO is ambtelijk vastgesteld en loopt vooruit op het Definitief Ontwerp (DO) in Q4. Het DO is een raadsbevoegdheid. De met het VO om veiligheidsredenen aangeboden geheime stukken (plattegronden en doorsneden) zijn te raadplegen in de digitale kluis.
- De commissie Omgevingskwaliteit en Erfgoed geeft in haar [advies](#) aan dat het conceptverzoek renovatie op hoofdlijnen voldoende rekening houdt met de cultuurhistorische waarde van het rijksmonument maar heeft wel een aantal vragen. Gevolgen van verduurzamingsmaatregelen, en constructieve en installatietechnische ingrepen worden niet nader toegelicht. Vooralnog geeft de commissie Omgevingskwaliteit en Erfgoed geen positief advies.
- Een sluitende exploitatiebegroting van het museum is randvoorwaardelijk voor positieve besluitvorming over het uitvoeringskrediet (december 2025). In de technische sessie van 9 april jl. is hier nader bij stilgestaan. Op basis van het VO stelt het museum een exploitatiebegroting op die extern getoetst wordt. Conform motie 'Boijmans exploitatie duurzaam op orde' [\[24bb006697\]](#) zal deze met oplevering van het DO worden aangeboden. Gewezen wordt op risicomarges vanwege het feit dat het museum sinds 2019 gesloten is.
- In het VO wordt verder ingegaan op het verwijderen van het bouwdeel Robbrecht en Daem en het toevoegen van een logistiek bouwdeel (laad- en losplek) aan de oostzijde van het bouwdeel Bodon. In de technische sessie van 9 april jl. is bij dit punt o.a. stilgestaan bij de vervoersstromen en is aangegeven dat een doorsnede van dit bouwdeel gewenst is.
- Met het VO stelt het college voor de toezeggingen 'Gesprek met de stad' [\[22bb007967\]](#), 'Stadsdebat' [\[23bb002803\]](#) en 'Multifunctionele ruimtes' [\[24bb006799\]](#) af te doen.
- De toezegging 'Toegankelijkheid museum' [\[24bb006797\]](#) wordt met voorliggend VO nog niet afgedaan. Het college verwacht een afdoeningsvoorstel te doen ten tijde van het DO (in Q4).

Herijkte Nota van Uitgangspunten (ter bespreking)

- Vanwege het raadsbesluit van 3 oktober 2024 diende de Nota van Uitgangspunten herijkt te worden op de Ambitievariant en de vastgestelde Erfgoedvisie MBVB [[23bb008721](#)].
- Voorliggende herijkte NvU is op 11 maart 2025 vastgesteld door het college. Vaststelling NvU is een collegebevoegdheid. De herijkte NvU is leidend voor de uitwerking van het definitief ontwerp (DO) en wordt gebruikt als toetsingskader.
- De basis voor de restauratie, renovatie en uitbreiding van MBVB en de museumtuin wordt gevormd aan de hand van tien uitgangspunten: in ere herstellen verschillende museumgebouwen en tuin, leesbaar museumensemble, goede stedelijke en landschappelijke inbedding, toegankelijk en uitnodigend, programmering en gebruik openbare ruimte, vergroening en natuurinclusiviteit, logistiek als stille motor, technische radvoorwaarden, water en demarcatie en beveiliging.
- In de technische sessie van 9 april jl. is aan de orde gekomen dat de oplevering (al dan niet gefaseerd) tussen medio 2029 en medio 2032 wordt verwacht. Daadwerkelijke opening van het museum kan naar verwachting een jaar na oplevering plaatsvinden.

Ambitiedocument Museumtuin (ter bespreking)

- Onderdeel van de 'Ambitievariant' (zoals besloten op 3 oktober) is de aanpak van de Museumtuin. In het Ambitiedocument wordt de ambitie voor de tuin als geheel geformuleerd (waaronder cultuurhistorische waarde, de beeldentuin, biodiversiteit, kwaliteit); het ambitiedocument is de eerste stap richting een ontwerp voor de Museumtuin. Tevens wordt het participatietraject beschreven.
- Om tot een ontwerp voor de Museumtuin te komen wordt gewerkt conform de inrichtingsplanprocedure (via Programma van Eisen, VO-inrichtingsplan en DO-inrichtingsplan). Aan de hand van het Programma van Eisen wordt op basis van een integrale afweging de keuze gemaakt wat wel en niet wordt meegenomen richting VO-inrichtingsplan. Bij onvoldoende dekking moet het ambitieniveau en dus ook het plan worden aangepast.
- Het Ambitiedocument is door het college vastgesteld. Normaliter is een Ambitiedocument volgens de Rotterdamse besluitvormingsmodellen voor ruimtelijke ontwikkelingen en voor vastgoed een raadsbevoegdheid. Echter, in dit geval heeft het college ervoor gekozen dit Ambitiedocument als niet als raadsbevoegdheid voor te leggen maar zelf vast te stellen, omdat het college de museumtuin ziet als een buitenruimte-aspect, en voor buitenruimte-onderwerpen nog geen besluitvormingsmodel bestaat waarin college- en raadsbevoegdheden zijn vastgelegd. We adviseren u het college in de commissiebespreking te verzoeken om, voorafgaand aan de raad van 15 mei, het Ambitiedocument als raadsbesluit aan te bieden, indien u in de geest van de Rotterdamse besluitvormingsmodellen voor ruimtelijke ontwikkelingen en vastgoed, het Ambitiedocument voor de Museumtuin als raadsbesluit wenst vast te stellen.
- Voor de museumtuin bestaat een financieel tekort van €6,1 mln. Volgens motie [[24bb006698](#)] 'Hoeveel mag de Museumtuin nog kosten?' moet hiervoor eerst dekking via externe fondsen gezocht worden. Richting Programma van Eisen voor de Museumtuin worden de mogelijkheden voor aanvullende dekking verder verkend; indien de resterende dekking niet (volledig) gevonden wordt zal het ambitieniveau en dus het plan daarop aangepast moeten worden. Indien dit nadere financiële consequenties zou hebben, is het vanuit het budgetrecht van de raad een bevoegdheid van de raad om daarover te besluiten.
- Het Programma van Eisen zal na de zomer (verwachting september) naar de raad worden gestuurd. Naar verwachting is dan meer duidelijk hieromtrent. Het PvE wordt in Q4, samen met het DO en de tweede voortgangsrapportage, in BWB en de raad behandeld.

Te bespreken stukken

Voortgangsrapportage, inclusief Voorlopig Ontwerp:

- Collegebrief over voortgangsrapportage Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen april 2025 [\[25bb002335\]](#)

Bijlagen:

- Bijlage 1: Voortgangsrapportage April 2025 [\[25bb002336\]](#)
- Bijlage 2: Verslag gesprek rapporteurs [\[25bb002337\]](#)
- Bijlage 3: Ontwerptoelichting Voorlopig Ontwerp Ambitievvariant februari 2025 [\[25bb002328\]](#)
- Bijlage 4: Impressies Voorlopig Ontwerp Ambitievvariant februari 2025 [\[25bb002329\]](#)
- Bijlage 5: Externe klankbordgroep MBVB [\[25bb002340\]](#)
- Bijlage 6: verslag commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed [\[25bb002341\]](#)
- Bijlage 7: Afdoening toezeggingen Gesprek met de stad en Stadsdebat [\[25bb002342\]](#)

Geheime bijlagen, te raadplegen in de digitale kluis:

- Notitie Vergelijking Brugstaten [\[25bb02343\]](#)
- Plattegronden set, bestaande situatie [\[25bb02344\]](#)
- Plattegronden set, nieuwe situatie [\[25bb02346\]](#)
- Gevelaanzichten set, nieuwe situatie [\[25bb02347\]](#)
- Doorsneden set, nieuwe situatie [\[25bb02330\]](#)
- Interieur set, nieuwe situatie [\[25bb02331\]](#)
- Situatie, nieuwe situatie [\[25bb02348\]](#)
- Landschap set [\[25bb02332\]](#)

Daarbij betrekken:

- Toezegging - Scenariokeuze renovatie MBVB – Toegankelijkheid museum [\[24bb006797\]](#)
- Toezegging - VG Renovatie MBVB (gesprek met de stad) [\[22bb007967\]](#)
- Toezegging - Boijmans van Beuningen – Stadsdebat [\[23bb002803\]](#)
- Toezegging - Scenariokeuze renovatie MBVB – Multifunctionele ruimtes [\[24bb006799\]](#)

Herijkte Nota van Uitgangspunten en Ambitiedocument Museumtuin

- Collegebrief over herijking Nota van Uitgangspunten Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen en Museumtuin en Ambitiedocument Museumtuin [\[25bb001735\]](#)

Bijlagen:

- Bijlage 1: Herijkte Nota van Uitgangspunten Renovatie MBVB [\[25bb001737\]](#)
- Bijlage 2: Museumtuin - Ambitiedocument Museumtuin [\[25bb001738\]](#)

De sheets van de presentatie tijdens de technische sessie van 9 april jl. kunt u [hier](#) raadplegen. Verder treft u in bijlage 2 van deze annotatie (zie onderin) diverse overige achtergronddocumenten aan die tijdens eerdere besluitvormingsmomenten in de raad aan de orde zijn geweest.

Verdere procedure

- BWB dient na afloop van de bespreking te adviseren over de verdere behandeling van deze stukken in de gemeenteraad van 15 mei 2025; dit kan plaatsvinden als regulier debat of als tweeminutendebat. Daarnaast dient BWB te besluiten over de afdoening van de drie toezeggingen 'Gesprek met de stad' [\[22bb007967\]](#), 'Stadsdebat' [\[23bb002803\]](#) en 'Multifunctionele ruimtes' [\[24bb006799\]](#).
- In het najaar van 2025 behandelt BWB de volgende stukken: het Definitief Ontwerp inclusief uitvoeringsbesluit voor toekenning van het uitvoeringskrediet (raadsbevoegdheid), de Voortgangsrapportage over de periode maart 2025 t/m augustus 2025 en het Programma van Eisen voor de Museumtuin. Een technische sessie over deze set vindt plaats op 12 november, BWB-bespreking is op 26 november en besluitvorming in de raad op 4 (of 18) december.

Bijlage 1 – Besluitvormingsproces aangaande museum Boijmans van Beuningen in 2025

In de procedurevergadering van 26 maart jl. heeft BWB onderstaand besluitvormingsproces voor de renovatie van museum Boijmans van Beuningen gedurende 2025 vastgesteld.

Voor de zomer behandelt BWB de volgende stukken conform onderstaand proces:	
<ul style="list-style-type: none">- Voortgangsrapportage renovatie Museum Boijmans Van Beuningen over periode oktober 2024 t/m februari 2025- VO Museum Boijmans Van Beuningen (openbare + vertrouwelijke stukken)- NvU gehele project en Ambitiedocument Museumtuin	
Uiterlijk 2 april	Ontvangst van bovengenoemde stukken
9 april	Technische sessie (9.30-11.30 uur in het Depot) over bovengenoemde stukken, met aansluitend een werkbezoek aan het Museumgebouw (12.00-14.00 uur)
23 april	BWB-behandeling van bovengenoemde stukken
15 mei	Raadsbehandeling van bovengenoemde stukken

Na de zomer behandelt BWB de volgende stukken conform onderstaand proces:	
<ul style="list-style-type: none">- Voortgangsrapportage renovatie Museum Boijmans Van Beuningen over periode maart 2025 t/m augustus 2025- DO Museum Boijmans Van Beuningen, inclusief uitvoeringsbesluit voor toekenning van het uitvoeringskrediet (raadsbesluit)- Programma van Eisen Museumtuin	
Q3 2025 (ovb in sept)	Ontvangst van Programma van Eisen Museumtuin
Uiterlijk begin oktober	Aanlevering tweede voortgangsrapportage aan de rapporteurs
Uiterlijk medio oktober	Overleg met rapporteurs over tweede voortgangsrapportage
Uiterlijk 28 oktober	Ontvangst van DO renovatie Museum Boijmans Van Beuningen en Definitieve tweede voortgangsrapportage
12 november	Technische sessie over bovengenoemde stukken
26 november	BWB-behandeling van bovengenoemde stukken
4 (of 18) december	Raadsbehandeling van bovengenoemde stukken

Bijlage 2 – Overige achtergronddocumenten

In deze bijlage treft u diverse achtergronddocumenten aan die tijdens eerdere besluitvormingsmomenten in de raad aan de orde zijn geweest. Tevens zijn deze terug te vinden op de [themapagina](#).

- [Regeling Risicovolle Projecten 2012](#)
- Raadsvoorstel over scenariokeuze aanpak renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[18bb8468\]](#)
- Motie – De orde van grootte [\[18bb11365\]](#)
- Raadsbesluit Aanwijzing project Renovatie Museum Boijmans van Beuningen als risicovol project [\[19bb896\]](#)
- Raadsbesluit Taakstellend Investeringsbudget [\(20bb8635\)](#)
- Raadsbesluit Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[21bb8097\]](#)
- Raadsbesluit Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[21bb16081\]](#)
- Raadsvoorstel over Beleidskader Verstrekking openbare en geheime informatie aan de raad 2023 [\[23bb001718\]](#)
- Herzien raadsvoorstel over Scenariokeuze renovatie Museum Boijmans van Beuningen MBVB [\(25bb005605\)](#)
- Raadsbesluit Scenariokeuze renovatie Museum Boijmans van Beuningen [\(24bb006791\)](#)
- Raadsvoorstel over scenariokeuze aanpak renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[18bb8468\]](#)
- Raadsbesluit Aanwijzing project Renovatie Museum Boijmans van Beuningen als risicovol project [\[19bb896\]](#)
- Raadsbesluit Taakstellend Investeringsbudget [\[20bb8635\]](#)
- Raadsbesluit Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[21bb8097\]](#)
- Raadsbesluit Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[21bb16081\]](#)
- Herzien raadsvoorstel over Scenariokeuze renovatie Museum Boijmans van Beuningen MBVB [\(25bb005605\)](#)
- Raadsbesluit Scenariokeuze renovatie Museum Boijmans van Beuningen [\(24bb006791\)](#)
- [Regeling Risicovolle Projecten 2012](#)
- Toezegging: VG Renovatie MBVB (PvE Buitenruimte) [\[22bb007965\]](#)
- Motie: Hoeveel mag de museumtuin kosten? [\[24bb006698\]](#)